

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова науково-методичної ради
факультету суспільних наук
і міжнародних відносин

 Іван ГОЛОВКО

«30» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.5 Країнознавчі студії: моделі економічного розвитку

шифр із ОПІП і повна назва навчальної дисципліни

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

спеціалізація _____
(за наявності)

освітня програма Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

рік набору 2024/2025 форма навчання денна термін навчання 3 роки 10 місяців

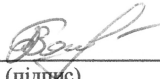
вид дисципліни _____ обов'язкова

Розробник (-и) Щербак Віктор Михайлович, доцент кафедри міжнародних відносин,
кандидат політичних наук, доцент

вказати розробників: ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання

підпис

Погоджено гарант ОП

(підпис)

Іван Голошко
(ім'я та прізвище)

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри міжнародних відносин
Протокол від «26» серпня 2024 року № 1

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету
Протокол від «30» серпня 2024 року № 1

Дніпро
2024

Опис навчальної дисципліни

Навчальний рік (роки*) викладання дисципліни	Курс	Семестр	Підсумковий контроль				Індивідуальні завдання		Кредитів ECTS	Обсяг роботи студента (години)						
			екзамен	диф.залік	залік	курсова робота	форма	кількість		всього	аудиторні					самостійна робота
											всього аудиторних	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	
2024/25	1	1	1						4	300	56	24		32		94
		2	2				ао				56	24		32		94
20__/_																
20__/_																
20__/_																

* Робоча програма (РП) розробляється на повний цикл навчання за навчальною дисципліною, тобто зазначаються усі семестри викладання за ОП, якщо дисципліна викладається декілька років.

1. Мета дисципліни

Мета дисципліни – сформувати у студентів фахове уявлення про сутність та природу економічного розвитку держав світу, їхню роль у міжнародній політиці та економіці, виробити та розвинути навички самостійного аналізу діяльності держав.

Вивчення дисципліни також забезпечує формування наступних компетентностей за ОПП:

ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних

процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності). Знання історії та географії на рівні повної загальної середньої освіти.

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

№	Результати навчання за дисципліною	Програмні результати навчання за ОП	Номери тем

1	знати: теоретичні основи сутності моделей економічного розвитку держав світу як науки про державну стратегію розвитку, досягнення світового чи регіонального лідерства переважно економічним шляхом, геоекономічних інтересів держав на світовій арені, геоекономічний аналіз світових акторів в умовах глобалізаційних змін; уміти: визначати моделі економічних стратегій країн та їх регіональні стратегічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів у контексті глобальних проблем людства і асиметричності розподілу світових ресурсів; реалізовувати поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички у економічному прогнозуванні, володіти майстерністю та інноваційністю на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері аналітичної діяльності міжнародних відносин і міжнародних економічних відносин, застосовувати синергетичний підхід та іншу методологію у суспільній комунікації, користуватися інтелектуальними системами у пошуку інформації, її аналізі та прогнозуванні.	РН 09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.	1-14

4. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин*				
		лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
1 семестр						
1	Тема 1. Теоретичні засади основи демократичного врядування	6	-	6	-	14
2	Тема 2. Принципи демократії	4	-	4	-	12
3	Тема 3. Права людини	4	-	4	-	12
4	Тема 4. Механізми захисту прав людини	6	-	6	-	12
5	Тема 5. Конституціоналізм, ліберальна демократія та Україна	2	-	2	-	12
6	Тема 6. Система демократії в Україні та механізм її реалізації	6	-	6	-	12
7	Тема 7. Характеристики громадянського суспільства	4	-	4	-	12
2 семестр						
8	Тема 8. Економічний розвиток країн Південно-Західної Азії	4	-	6	-	14
9	Тема 9. Економічний розвиток країн Південної Азії	2	-	4	-	14
10	Тема 10. Економічний розвиток країн Південно-Східної Азії	2	-	4	-	14
11	Тема 11. Економічний розвиток країн Північної Америки	2	-	6	-	14
12	Тема 12. Економічний розвиток провідних країн Латинської Америки	2	-	2	-	14
13	Тема 13. Економічний розвиток провідних країн Африканського регіону	2	-	6	-	14
14	Тема 14. Економічний розвиток Австралії та Нової Зеландії	2	-	4	-	18
Всього		48		64		188

Тематика практичних / семінарських / лабораторних занять

№ Теми	Тематика (назва) практичного / семінарського / лабораторного заняття	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
Тема 1	Тема 1. Економічний розвиток країн Західної Європи 1. Економічний розвиток країн Бенілюксу. 2. Економічний розвиток Австрії й Франції. 3. Економічний розвиток Ліхтенштейну, Монако, Швейцарії.	6	№1-14, Додаткова №1-12

Тема 2	Тема 2. Економічний розвиток країн Південної Європи 1. Економічний розвиток Португалії, Іспанії, Андорри, Монако, Італії, Ватикану. 2. Економічний розвиток Сан-Марино, Греції, Мальти, Кіпру, Албанії.	4	№1-14, Додаткова №1-12
Тема 3	Тема 3. Економічний розвиток країн Північної Європи 1. Економічний розвиток Великобританії, Данії, країн Прибалтики, Ісландії. 2. Економічний розвиток Норвегії, Швеції, Фінляндії.	4	№1-14, Додаткова №1-12
Тема 4	Тема 4. Економічний розвиток країн Центральної та Східної Європи 1. Економічний розвиток Німеччини, Чехії, Словаччини, Угорщини, Польщі, Румунії. 2. Економічний розвиток Болгарії, Словенії, Хорватії, Албанії. 3. Економічний розвиток Чорногорії, Боснії та Герцеговини, Північної Македонії, Сербії, Косово. 4. Економічний розвиток України.	6	№1-14, Додаткова №1-12
Тема 5	Тема 5. Економічний розвиток Російської Федерації 1. Економічні райони Росії. 2. Диспропорції розвитку економіки РФ.	2	№1-14, Додаткова №1-12
Тема 6	Тема 6. Економічний розвиток країн Центральної Азії 1. Економічний розвиток Республіки Казахстан. 2. Економічний розвиток Киргизької Республіки і Республіки Таджикистан. 3. Економічний розвиток Туркменістану і Республіки Узбекистан.	6	№1-14, Додаткова №1-12
Тема 7	Тема 7. Економічний розвиток країн Закавказзя 1. Економічний розвиток Грузії. 2. Економічний розвиток Азербайджану і Вірменії.	4	№1-14, Додаткова №1-12
Тема 8	Тема 8. Економічний розвиток країн Південно-Західної Азії 1. Економічний розвиток Афганістану, Бахрейну, Ізраїлю, Йорданії. 2. Економічний розвиток Ірану, Іраку, Ємену, Катару, Кіпру, Кувейту, Лівану. 3. Економічний розвиток Об'єднаних Арабських Еміратів (ОАЕ), Оману, Саудівської Аравії та Сирії.	6	№1-14, Додаткова №1-12
Тема 9	Тема 9. Економічний розвиток країн Південної Азії 1. Економічний розвиток Індії, Пакистану, Афганістану, Бангладешу. 2. Економічний розвиток Непалу, Бутану, Шрі-Ланки, Мальдів.	4	№1-14, Додаткова №1-12
Тема 10	Тема 10. Економічний розвиток країн Південно-Східної Азії 1. Економічний розвиток Таїланду, Малайзії, Брунею, Індонезії, Сінгапуру. 2. Економічний розвиток Філіппін,	4	№1-14, Додаткова №1-12

	Лаосу, Камбоджи, В'єтнаму.		
Тема 11	Тема 11. Економічний розвиток країн Північної Америки 1. Економічний розвиток США і Канади. 2. Економічний розвиток Мексики, Гренландії, Гаїті, Куби, Домініканської Республіки, Панами, Ямайки, Коста-Ріки. 3. Економічний розвиток островів Теркс і Тайкос, Барбадосу, Белізу, Сент-Люсії, Пуерто-Ріко, Багам, Сен-бартелемі, Гватемали, Ангільї, Сальвадору, Гондурасу, Гренади, Мартініки, островів Кайман, Гваделупи, Нікарагуа, Антигуа й Барбуда та інші.	6	№1-14, Додаткова №1-12
Тема 12	Тема 12. Економічний розвиток провідних країн Латинської Америки 1. Економічний розвиток Аргентини, Болівії, Бразилії, Чилі, Колумбії, Еквадору. 2. Економічний розвиток Мексики, Парагваю, Перу, Уругваю, Венесуели.	2	№1-14, Додаткова №1-12
Тема 13	Тема 13. Економічний розвиток провідних країн Африканського регіону 1. Загальна економіко-географічна характеристика регіону. 2. Проблеми і труднощі африканських держав. 3. Інтеграційні проблеми Африки.	6	№1-14, Додаткова №1-12
Тема 14	Тема 14. Економічний розвиток Австралії та Нової Зеландії 1. Економічний розвиток Австралії. 2. Економічний розвиток Нової Зеландії.	4	№1-14, Додаткова №1-12
Всього годин		64	-

Тематика самостійної роботи

Теми лекцій	Тема самостійної роботи	Години	Рекомендована література (№ з переліку)
Тема 1. Економічний розвиток країн Західної Європи	1. Економічний розвиток країн Бенілюксу.	26	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Економічний розвиток Австрії й Франції.		
	3. Економічний розвиток Ліхтенштейну, Монако, Швейцарії.		
Тема 2. Економічний розвиток країн Південної Європи	1. Економічний розвиток Португалії, Іспанії, Андорри, Монако, Італії, Ватикану.	20	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Економічний розвиток Сан-Марино, Греції, Мальти, Кіпру, Албанії.		
Тема 3. Економічний розвиток країн Північної Європи	1. Економічний розвиток Великобританії, Данії, країн Прибалтики,	20	№1-14, Додаткова №1-12

	Ісландії.		
	2. Економічний розвиток Норвегії, Швеції, Фінляндії.		
Тема 4. Економічний розвиток країн Центральної та Східної Європи	1. Економічний розвиток Німеччини, Чехії, Словаччини, Угорщини, Польщі, Румунії.	24	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Економічний розвиток Болгарії, Словенії, Хорватії, Албанії.		
	3. Економічний розвиток Чорногорії, Боснії та Герцеговини, Північної Македонії, Сербії, Косово.		
	4. Економічний розвиток України.		
Тема 5. Економічний розвиток Російської Федерації	1. Економічні райони Росії.	16	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Диспропорції розвитку економіки РФ.		
Тема 6. Економічний розвиток країн Центральної Азії	1. Економічний розвиток Республіки Казахстан.	24	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Економічний розвиток Киргизької Республіки і Республіки Таджикистан		
	3. Економічний розвиток Туркменістану і Республіки Узбекистан.		
Тема 7. Економічний розвиток країн Закавказзя	1. Економічний розвиток Грузії.	20	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Економічний розвиток Азербайджану і Вірменії.		
Тема 8. Економічний розвиток країн Південно-Західної Азії	1. Економічний розвиток Афганістану, Бахрейну, Ізраїлю, Йорданії.	24	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Економічний розвиток Ірану, Іраку, Ємену, Катару, Кіпру, Кувейту, Лівану.		
	3. Економічний розвиток Об'єднаних Арабських Еміратів (ОАЕ), Оману, Саудівської Аравії та Сирії.		
Тема 9. Економічний розвиток країн Південної Азії	1. Економічний розвиток Індії, Пакистану, Афганістану, Бангладешу.	20	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Економічний розвиток Непалу, Бутану, Шрі-Ланки, Мальдів.		
Тема 10. Економічний	1. Економічний розвиток	20	№1-14,

розвиток країн Південно-Східної Азії	Таїланду, Малайзії, Брунею, Індонезії, Сінгапуру.		Додаткова №1-12
	2. Економічний розвиток Філіппін, Лаосу, Камбоджи, В'єтнаму.		
Тема 11. Економічний розвиток країн Північної Америки	1. Економічний розвиток США і Канади.	22	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Економічний розвиток Мексики, Гренландії, Гаїті, Куби, Домініканської Республіки, Панами, Ямайки, Коста-Ріки.		
	3. Економічний розвиток островів Теркс і Тайкос, Барбадосу, Белізу, Сент-Люсії, Пуерто-Ріко, Багам, Сен-бартелемі, Гватемали, Ангільї, Сальвадору, Гондурасу, Гренади, Мартініки, островів Кайман, Гваделупи, Нікарагуа, Антігуа й Барбуда та інші.		
Тема 12. Економічний розвиток провідних країн Латинської Америки	1. Економічний розвиток Аргентини, Болівії, Бразилії, Чилі, Колумбії, Еквадору.	18	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Економічний розвиток Мексики, Парагваю, Перу, Уругваю, Венесуели.		
Тема 13. Економічний розвиток провідних країн Африканського регіону	1. Загальна економіко-географічна характеристика регіону.	22	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Проблеми і труднощі африканських держав.		
	3. Інтеграційні проблеми Африки.		
Тема 14. Економічний розвиток Австралії та Нової Зеландії	1. Економічний розвиток Австралії.	24	№1-14, Додаткова №1-12
	2. Економічний розвиток Нової Зеландії.		
Усього		188	

5. Схема формування оцінки

5.1 Шкала відповідності оцінок:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89

		75-81
Задовільно/Satisfactory		64-74
		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

5.2 Форми та організація оцінювання:

Поточний контроль:

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Виступи на семінарських заняттях	впродовж семестру	48 (16 семінарів * 3 бали)
Підсумкова контрольна робота	15 тиждень	12
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання 60 б.		

Семестровий контроль:

Форма оцінювання	Максимальна кількість балів
Екзамен	40

5.3 Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання знань здобувачів*	
Форма 1. Виступи на семінарських заняттях	
Бали	Критерій
При оцінюванні участі студента/ки у семінарському занятті враховується: – відповідність змісту виступу здобувача питанням, що виносяться на семінарське заняття; – структура виступу (вступ, виклад основного матеріалу, висновки); – ґрунтовність відповіді на запитання аудиторії/викладача; – участь у дискусії та навички ведення дискусії; – уміння використовувати у відповіді/дискусії раніше здобуті знання у рамках освітньої програми; – посилання на першоджерела; – активність здобувача на занятті.	
0	відсутність здобувача на семінарському занятті; здобувач не приймає участі у семінарському занятті
2	підготовка доповіді та виступ на семінарському занятті
1	відповіді на поставлені запитання у контексті доповіді
Форма 2. Підсумкова контрольна робота	
Бали	Критерій
0	не володіє навчальним матеріалом; не розуміє змісту питання; не в змозі викласти матеріал логічно та послідовно.
3-4	володіє частковими знаннями навчального матеріалу; не в змозі викласти зміст більшої частини теоретичного питання.

5-7	володіє частковими знаннями навчального матеріалу; викладає основний зміст матеріалу без всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; допускаються окремі неточності та помилки.
8-10	достатньо повно володіє навчальним матеріалом; логічно, змістовно, обґрунтовано його викладає; при викладанні питань не вистачає достатньої аргументації; можливі окремі неточності та незначні помилки.
11-12	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань; логічно, змістовно викладає матеріал з достатньою аргументацією.

5. Підсумкова екзаменаційна робота

Підсумкова залікова контрольна робота має на меті перевірку засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни.

Передбачає обов'язкову присутність здобувача вищої освіти.

Структурно складається з:

Вид завдань	Кількість завдань	Максимальна кількість балів
Теоретичні питання	2	1*10 балів =20
Тестові завдання з одним правильним варіантом відповіді	10	10*2 бали=20
Усього		40

Критерії оцінювання теоретичних питань

Бали	Критерії
0	не володіє навчальним матеріалом; не розуміє змісту питання; не в змозі викласти матеріал логічно та послідовно.
2-4	володіє частковими знаннями навчального матеріалу; не в змозі викласти зміст більшої частини теоретичного питання.
6	володіє частковими знаннями навчального матеріалу; викладає основний зміст матеріалу без всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; допускаються окремі неточності та помилки.
8	достатньо повно володіє навчальним матеріалом; логічно, змістовно, обґрунтовано його викладає; при викладанні питань не вистачає достатньої аргументації; можливі окремі неточності та незначні помилки.
10	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань; логічно, змістовно викладає матеріал з достатньою аргументацією.
Мінімальна оцінка 0 балів; Максимальна оцінка 10 балів	

* (за кожною формою оцінювання, зазначеною у п. 5.2)

6. Методи навчання, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

Методи навчання:

За характером викладення навчального матеріалу:

- словесні;
- наочні;

– практичні.

За організаційним характером навчання:

– методи контролю та самоконтролю у навчанні;

– методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

За логікою сприймання та засвоєння інформації:

– індуктивно-дедуктивні;

– дослідницькі;

– проблемні тощо.

Інтерактивні методи навчання («мозковий штурм»; кластери / таблиці; круглий стіл / дискусії; метод групової роботи / метод проєктів) та активні методи навчання (презентації; кейс-технології / кейс-метод; проблемні лекції; дидактичні ігри).

Інструменти та обладнання: Опанування навчальної дисципліни потребує використання мультимедійного обладнання(проектора, ноутбука)

Програмне забезпечення: ліцензія у складі пакету MicrosoftOffice 365 A1 Plusforfaculty

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Голіков А.П., Дейнека О.Г., Позднякова Л.О., Черномаз П.О. Економіка зарубіжних країн: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 464 с.
2. Кочетков В.М. Міжнародна фінансова система. Київ: Ліра-К. 2023. 270с.
3. Кулаковський П.М. Країни світу: державний устрій: посібник. Острого: Видавництво НУ «Острозька академія», 2021. 164 с.
4. Кухарська Н.О., Забарна Е.М., Задорожнюк Н.О. Національна економіка: теорія, методологія та сучасні тенденції трансформації. Київ: Гелевтика. 2020. 288с.
5. Мельникова В.І. Національна економіка. Київ: Центр учбової літератури. 2020. 248с.
6. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. В. П. Решетило, О. В. Бервено; Харків. Нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. 244 с.
7. Міжнародна економіка: навчально-практичний посібник / В. О. Козуб, М. В. Горобинська, Ю. Б. Доброскок та ін. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. 308 с.
8. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / уклад.: О. І. Заєць, Н. О. Кушнір. ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. 360 с.
9. Панченко В., Резнікова Н. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навчальний посібник. Київ: ФОП Білецький Р.Г., 2025. 471 с. URL: https://www.iir.edu.ua/sites/default/files/2025-04/Reznikova_navch_posib_2025_A5.pdf
10. Щербак В. М. Антикризове публічне врядування як чинник розвитку трансрегіональної економічної співпраці. Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування. №5. 2023. С. 63 – 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/tnv-pub.2023.5.8>
11. Щербак В.М. Трансрегіональне співробітництво як об'єкт публічного управління: особливості та чинники модернізації в сучасних умовах. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2022. № 3 (77). С. 105-109.
12. Щербак В. М. Трансрегіональна співпраця як пріоритет зовнішньої політики сучасного ЄС: наслідки для системи публічного врядування. Держава та регіони. Серія: Публічне управління та адміністрування. №4 (82). 2023. С. 49 - 53. DOI <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2023.4.8>

13. Щербак В.М. Трансрегіональна співпраця як чинник європейської інтеграції: особливості координації інститутів публічного врядування. *Право та державне управління*. 2023. № 4. С. 279-284. (кат. Б) <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.4.36>
14. Shcherbak V., Matviichuk A., Sirko V., Malieieva H., Leheza Y. Human principles of law as a universal normative framework. *Cuestiones politicas*. Vol. 40 № 75(2022). 221 – 231 p. (Web of Science). DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4075.14>

Додаткова:

1. Борисенко К., Ставицький А. Моделювання впливу рівня демократії держави на її економічний розвиток. *Економіка*. 2024. № 2(225). С. 81-90. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2024/225-2/8>
2. Глобальна м'яка сила 2024: Найповніше у світі дослідження сприйняття національних брендів. *Brand Finance*. Accessed January 13, 2025. <https://brandirectory.com/softpower/2024/nation?country=158&fromRegion=1>.
3. Зверяков М. Формування моделі економічного розвитку в нових історичних реаліях. *Економіка України*. 2022. Том 65. № 8(729). С. 3-19. DOI <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.08.003>
4. Іващук І., Запущляк В., Іващук О. Економічна дипломатія як детермінанта економічного прогресу та стратегічний пріоритет розвитку країн. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2022. № 3-4. С.44-57. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2022.03-04.044>
5. Климчук І. І. Публічна дипломатія США у країнах Латинської Америки: особливості та форми реалізації. *Вісник НТУУ "КПІ". Політологія. Соціологія. Право*. 2024. № 3(63). С.41-48. DOI: [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2024.3\(63\).313496](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2024.3(63).313496)
6. Кравчук Н., Луцишин О., Андрощук Д. Публічна дипломатія як стратегічний імператив зміцнення конкурентоспроможності держави в умовах трансформації світового порядку. *EMPIRIO*. 2025. Том 2, № 1. С.78-91. DOI <https://doi.org/10.18523/3041-1718.2025.2.1.78-91>
7. Павлюк О. До проблеми європейської ідентичності: взаємозалежність аксіологічного виміру та наднаціонального характеру. *Вісник «Міжнародні відносини»*. 2022. № 1(55). С. 26-30. DOI <https://doi.org/10.17721/1728-2292.2022/1-55/26-30>
8. Полтораков О. Ю., Брайчевський Ю. С., Запотоцька В. А. Геополітичні регіони Європи як інтелектуальний конструкт: виклики позиціонування України. *Український географічний журнал*. 2024, № 4, с. 64-74. DOI <https://doi.org/10.15407/ugz2024.04.064>
9. Хмарська І., Кучерява К., Клімова І. Особливості післявоєнного відновлення економіки України. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-31>
10. Щербак В. М. Розкриття інноваційного потенціалу регіонів у рамках міжрегіонального співробітництва на національному та міжнародному рівнях. *Baltic Journal of legal and Social Sciences*. № 2. 2021р. С. 185 – 191. DOI <https://doi.org/10.30525/2592-8813-2021-2-24>.
11. Щербак В. М. Трансрегіональне співробітництво як об'єкт публічного управління: особливості та чинники модернізації в сучасних умовах. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. №3 (77). 2022. С. 105 – 109. DOI <https://doi.org/10.32840/1813-3401.2022.3.18>
12. Щербак В. М. Трансрегіональна співпраця: значення впливу громадянського суспільства. *Публічне управління і адміністрування*. Вип. 38. 2023. С. 14 – 18. DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.38.2>

8. Інформаційні ресурси:

- бібліотечний фонд Наукової бібліотеки ДНУ;
- <https://repository.dnu.dp.ua/> - цифровий репозиторій ДНУ
- <http://library.dsu.dp.ua/> - офіційний сайт наукової бібліотеки ДНУ.
- <http://www.libr.dp.ua/> - офіційний сайт Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки.
- <http://www.nbuv.gov.ua/> - офіційний сайт Національної бібліотеки імені В.Вернадського
- www.mfa.gov.ua - офіційний сайт Міністерства закордонних справ України.
- <https://niss.gov.ua/> - Національний інститут стратегічних досліджень (НІСД)
- <https://razumkov.org.ua/> - Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова
- <http://komzak.rada.gov.ua/> - Комітет Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва
- <http://iwp.org.ua/> - Інститут світової політики (ІСП)
- <http://icps.com.ua/> - Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД)
- <http://prismua.org/> - Рада зовнішньої політики «Українська призма»
- <https://www.fpri.org/country/ukraine/> - Ukraine Foreign Policy Research Institute
- <https://www.chathamhouse.org/regions/europe/central-and-eastern-europe> - Royal Institute of International Affairs. Chatham House
- <http://www.usa.gov/> - офіційний портал Федерального уряду США.
- <http://www.un.org/> - офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй
- <http://www.imf.org/> - офіційний сайт Міжнародного валютного фонду
- <http://iccwbo.org> - Офіційний сайт Міжнародної Торгової палати
- <http://www.worldbank.org.ua> - Офіційний сайт Світового банку
- <http://www.oecd.org> - Організація економічного співробітництва та розвитку
- <http://www.wto.org> - Офіційний сайт Світової організації торгівлі
- <https://www.loc.gov/collections/country-studies/?fa=online-format:pdf&sp=2> - бібліотека Конгресу США.
- <http://www.nato.int/> - офіційний сайт НАТО
- <http://www.coe.int/> - офіційний сайт Ради Європи
- <http://www.g7.utoronto.ca/> - інформаційний сайт Великої вісімки (G-7)
- <http://www.g20.org/Public/index.jsp> - офіційний сайт Групи 20-ти (G-20)
- <http://www.osce.org> - офіційний сайт Організації з Безпеки та Співробітництву в Європі
- <http://www.foreignaffairs.org/> - сайт журналу "Foreign Affairs"
- <http://www.foreignpolicy.com/> - сайт журналу "Foreign Policy"
- <http://euroatlantica.kiev.ua/ua/about/> - Інформагенція Євроатлантика

Нормативно - правова база:

1. A New National Security Strategy for a New Era URL: <https://www.whitehouse.gov/articles/new-national-security-strategy-new-era/>.
2. FY 2021 Agency Financial Report. URL: <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/11/FY-2021-Agency-Financial-Report-508.pdf>.
3. Geospatial Data Strategy. URL: <https://www.state.gov/geospatial-data-strategy/>.
4. Integrated Country Strategies. URL: <https://www.state.gov/integrated-country-strategies/>.
5. Investment Climate Statements. URL: <https://www.state.gov/investment-climate-statements/>.
6. NATO Parliamentary Assembly Resolution 411 on Supporting Ukraine's Sovereignty and Democracy. URL: <http://www.nato->

- pa.int/default.asp?SHORTCUT=3600.
7. Regulation (EU) No 230/2014 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2014 establishing an instrument contributing to stability and peace. URL: http://ec.europa.eu/dgs/fpi/documents/140311_icsp_reg_230_2014_en.pdf.
  8. Report of the Implementation of the European Security Strategy: Providing Security in a Changing World. URL: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/reports/104630.pdf.
  9. Strengthening Europe's place in the world: An external budget for 2014-2020 to respect EU commitments and promote shared values. URL: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-11-1510_en.htm?locale=en
  10. The Communication of the European Commission «Wider Europe – Neighbourhood: a new framework for relations with the EU's Eastern and Southern Neighbours». – COM (2003) 104 final. 2003. March. URL: http://europa.eu.int/comm/world/enp/pdf/com03_104_en.pdf.
  11. Програма розвитку ООН (United Nations Development Programme - UNDP). URL: <http://www.undp.org>.